

**ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«КІЇВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Президент

X.B. Хачатурян

Наказ № 145 від «26» 06 2020 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО РОБОЧУ ПРОГРАМУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Київ – 2020

1. Загальні положення

1.1. Положення про робочу програму навчальної дисципліни (РПНД) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», державних стандартів вищої освіти, «Положення про організацію освітнього процесу у ПЗВО «Київський міжнародний університет».

1.2. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом, що розробляється для кожної навчальної дисципліни (освітнього компонента) на основі освітньої програми. Для денної та заочної форм навчання розробляється єдина РПНД із зазначенням у ній видів навчальних занять: лекцій, лабораторних, практичних, семінарських занять та індивідуальної роботи, форм поточного та підсумкового контролю.

1.3. Робоча програма навчальної дисципліни за своїм змістом є документом, що визначає загальні та фахові компетентності, якими має оволодіти здобувач вищої освіти, відповідно до кваліфікації майбутнього фахівця.

1.4. На основі робочої програми навчальної дисципліни розробляються посібники для самостійного вивчення дисципліни, інші матеріали методичного характеру, що забезпечують успішне оволодіння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу.

1.5. Загальний обсяг робочої програми навчальної дисципліни повинен бути від 5 до 20 сторінок з урахуванням обсягу дисципліни.

1.6. Основним призначенням робочої програми навчальної дисципліни є:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти та інших учасників освітнього процесу зі змістом освіти, критеріями та засобами оцінювання результатів навчання тощо;
- встановлення відповідності змісту освіти освітній програмі та стандартам вищої освіти під час акредитації;
- встановлення відповідності при зарахуванні результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти (академічна мобільність), за іншими освітніми програмами, у попередні роки (при поновленні на навчання), а також у неформальній та інформальній освіті.

2. Структура та зміст робочої програми навчальної дисципліни

2.1. У структурі робочої програми навчальної дисципліни рекомендуємо передбачати наявність таких складників:

- загальна інформація: назва навчальної дисципліни, заклад вищої освіти, інститут (факультет), кафедра чи інший структурний підрозділ, який відповідає за дисципліну, освітня програма (для обов'язкових дисциплін) інформація про погодження та затвердження, мова навчання;

- розробник(и) – викладач чи викладачі, які розробили робочу програму;

- мета вивчення дисципліни;
- обсяг дисципліни в кредитах ЄКТС та його розподіл у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять (відповідно до ст. 50 Закону України «Про вищу освіту»);
- статус дисципліни: обов'язкова чи вибіркова. Статус обов'язкових мають дисципліни, що є обов'язковими хоча б для однієї освітньої програми;
- передумови для вивчення дисципліни, відповідно до формату, визначеного вченою радою закладу вищої освіти (наприклад, перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання тощо);
 - очікувані результати навчання з дисципліни;
 - критерії оцінювання результатів навчання;
 - засоби діагностики результатів навчання, зокрема, методи їх демонстрування;
 - програма навчальної дисципліни: основні теми дисципліни, у тому числі (за наявності) теми практичних, семінарських та лабораторних занять, орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових завдань;
 - форми поточного та підсумкового контролю;
 - інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою);
 - рекомендовані джерела інформації.

3. Зміст розділів робочої програми навчальної дисципліни

3.1. Опис навчальної дисципліни. Опис навчальної дисципліни повинен включати: кількість кредитів ЄКТС; кількість модулів разом із самостійною та індивідуальною роботою; кількість змістових модулів відповідно до освітньої програми; загальну кількість годин, передбачених навчальним планом для вивчення дисципліни; шифр та називу спеціальності, рівень вищої освіти, характеристику навчальної дисципліни, форму контролю.

3.2. Мета і завдання навчальної дисципліни. Мета і завдання вивчення навчальної дисципліни зазначаються у контексті спеціальності з урахуванням вимог стандарту вищої освіти (освітньої програми). Для обов'язкових дисциплін у цьому пункті варто стисло зазначити місце навчальної дисципліни в освітній програмі. Зокрема, тут можуть бути наведені визначені освітньою програмою компетентності та програмні результати навчання, для формування яких використовується ця навчальна дисципліна. Для вибіркових дисциплін може бути наведено коротке пояснення можливостей і переваг, які надає вивчення дисципліни.

3.3. Очікувані результати навчання. Формулювання результатів навчання для обов'язкових дисциплін має базуватися на результатах навчання, визначених відповідною освітньою програмою (програмних результатах навчання) і деталізувати їх.

Формулювання результатів навчання мають зазначати рівень їх сформованості, наприклад, через його достатність для вирішення певного класу завдань професійної діяльності та/або подальшого навчання за освітньою програмою.

3.4. Програма навчальної дисципліни. Перелік змістових модулів з описоможної теми.

3.5. Структура навчальної дисципліни. Структура навчальної дисципліни подається у вигляді таблиці та враховує всі види аудиторних та позааудиторних навчальних робіт здобувача вищої освіти як денної, так і заочної форм навчання. Загальна кількість годин має відповідати навчальному плану.

3.6. Теми та зміст семінарських занять. Семінарське заняття – це вид аудиторного навчального заняття, на якому викладач організовує обговорення здобувачами вищої освіти питань з тем попередньо визначених робочою програмою навчальної дисципліни. Семінарські заняття потрібно планувати у формі: бесіди, обговорення та рецензування есе, рефератів, доповідей, дискусій, прес-конференцій, круглих столів тощо. Тема кожного семінару повинна мати назгу та кількість годин, відведеніх на її засвоєння. У робочій програмі навчальної дисципліни теми семінарських занять відображаються у вигляді таблиці.

3.7. Теми та зміст практичних занять. Практичне заняття – це вид аудиторного навчального заняття, на якому викладач організовує детальний розгляд здобувачами вищої освіти окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує уміння й навички їх практичного застосування шляхом виконання практичних завдань, вправ, кейсів. Тема кожного практичного заняття повинна мати назгу та кількість годин, відведеніх на його проведення.

3.8. Теми та зміст лабораторних робіт. Лабораторна робота – це вид навчального заняття, на якому здобувачі вищої освіти під керівництвом викладача особисто проводять натурні або імітаційні експерименти чи досліди з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень навчальної дисципліни, набуття практичних навичок з лабораторним устаткуванням, обладнанням, комп’ютерною технікою тощо. Кожна лабораторна робота повинна мати назгу та кількість годин, відведеніх на її проведення, складання звіту і його захисту.

3.9. Завдання для самостійної роботи. Самостійна робота здобувача вищої освіти – це основний засіб оволодіння навчальним матеріалом під керівництвом викладача у час, вільний від обов’язкових навчальних занять. Навчальний час, відведений для цього, визначається навчальним планом і залежить від загального обсягу годин, відведеніх для вивчення конкретної навчальної дисципліни. Самостійна робота має охоплювати всю навчальну програму із зазначенням кількості годин, відведеніх на виконанняожної теми.

3.10. Індивідуальне науково-дослідне завдання. Індивідуальне науково-дослідне завдання – форма організації навчання, що має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які здобувачі вищої освіти отримують у

процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці. Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) – це завершена теоретична або практична робота в межах програми навчальної дисципліни, яку здобувачі вищої освіти виконують на основі знань, умінь і навичок, отриманих в процесі лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять, охоплює декілька тем або зміст навчального курсу в цілому. У робочій програмі зазначається назва ІНДЗ, його обсяг, структура, коротка характеристика змісту й вимог до виконання та оцінювання.

3.11. Методи навчання. Вказуються методи навчання, які будуть використані у процесі проведення лекційних, практичних, семінарських та інших видів навчальних занять.

3.12. Методи оцінювання. Вказуються методи за формами контролю (поточного та підсумкового).

3.13. Засоби діагностики результатів навчання. Вказуються засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання. Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- екзамени;
- комплексні іспити;
- стандартизовані тести;
- наскрізні проекти;
- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи;
- завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

3.14. Критерії оцінювання результатів навчання. Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

3.15. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Система ЄКТС передбачає 100-балльну шкалу оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Робоча програма навчальної дисципліни повинна передбачати розподіл балів між модулями, змістовими модулями та підсумковим контролем знань. Оцінювання виконання та захисту курсового проекту (роботи) проводиться також за 100-балльною шкалою.

3.16. Методичне забезпечення. Розділ містить перелік конспектів лекцій, методичних вказівок до лабораторних робіт та практичних (семінарських)

занять для забезпечення вивчення навчальної дисципліни, у тому числі й тих, що розміщені у відкритому доступі.

3.17. Питання для підготовки до підсумкового контролю. Розділ містить запитання для проведення модульного та підсумкового контролю.

3.18. Рекомендована література. У розділі необхідно вказати базові, допоміжні літературні джерела. До переліку основної літератури включають нормативні документи, вітчизняні та зарубіжні підручники та навчальні посібники. У перелік допоміжної літератури, який призначений для більш поглибленого вивчення окремих розділів або тем, включаються різні довідкові, періодичні видання, монографії тощо. Перелік літератури має бути укладений відповідно до вимог діючих бібліографічних стандартів.

3.19. Інформаційні ресурси. Розділ повинен містити посилання на документи в інформаційних системах, які можуть бути корисними при вивченні навчальної дисципліни. Тут наводяться електронні адреси сайтів та інтернет-джерела з нормативною базою, які доступні здобувачам вищої освіти.

4. Порядок оформлення та затвердження навчальної програми

4.1. Робоча програма навчальної дисципліни обговорюється та затверджується на засіданні кафедри.

4.2. Робоча програма навчальної дисципліни має розроблятися як окремий документ в електронній або паперовій формі і зберігатися у визначеному закладом вищої освіти порядку. Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни має бути доступна здобувачам освіти на початок навчального семестру, на моменту вибору дисципліни студент повинен мати можливість ознайомлення з розширеною анотацією дисципліни.

4.3. Робоча програма навчальної дисципліни діє 5 (п'ять) років та підлягає обов'язковому перегляду і перезатвердженю щорічно з урахуванням змін освітньої програми, опитування зовнішніх стейкхолдерів та здобувачів вищої освіти.

4.4. Зміни і доповнення до РПНД вносяться щорічно до початку нового навчального року, як додаток, у разі: змін у стандартах вищої освіти; змін або уточнення системи контролю та оцінювання знань, планів лабораторних чи практичних занять, тематики ІНДЗ; змін у робочих навчальних планах. Додаток до робочої програми оформлюється з дотриманням вимог до того розділу, до якого вносяться зміни (доповнення).